

museum

hert fan fryslân

Beleidsplan 2015 – 2020

Inleiding

Het museum De Trije Gritenijen bestaat sinds 1990 en wordt geheel door vrijwilligers in stand gehouden. Het museum komt voort uit de Stichting Gemeentemuseum, die in 1956 is opgericht om de schenking van Atje Gaastra aan de gemeente ten toon te stellen. In 1949 kreeg de toenmalige gemeente Idaarderadeel deze schenking, die bestond uit een collectie gouden, zilveren, koperen en porseleinen voorwerpen, prenten en textiel.

De voorwaarde verbonden aan de schenking was dat de voorwerpen gebruikt zouden worden ter verfraaiing van het raadhuis en voor alle andere doeleinden die de gemeente Idaarderadeel in het publiek belang achtte te zijn.

Vanuit deze achtergrond opende de gemeente Idaarderadeel in 1956 in het raadhuis een oudheidkamer. Deze gemeente werd per 1 januari 1984 opgeheven en ging, met de gemeenten Raerderhim en Utingeradeel, op in de nieuwe gemeente Boarnsterhim.

Met de gemeente Boarnsterhim werd op 6 oktober 1989 een huurovereenkomst gesloten tot 1 november 2018.

In 1990 werd na 4 jaar werken door vele vrijwilligers een uitbreiding gerealiseerd.

Sindsdien besloeg het museum de gehele benedenverdieping van het raadhuis. De gemeente Boarnsterhim, de provincie Fryslân en tal van fondsen en bedrijven stelden gelden beschikbaar en onder de nieuwe naam Museum “De Trije Gritenijen” werd het werk voortgezet.

De focus van het museum heeft de afgelopen jaren gelegen bij de genoemde Gaastra-collectie en bij de Halbertsma- collectie. Daarnaast gaf het museum in de Boarnsterhimseal een beeld van de 18 kernen van de voormalige gemeente Boarnsterhim.

Het gebouw is in 2011 overgenomen door notariskantoor Slart & Spoelstra en onderging een renovatie. Dit had tot gevolg dat het museum een deel van haar vloeroppervlakte moest afstaan aan de nieuwe eigenaar en dat een algemene herinrichting noodzakelijk was. Het museum is daardoor in 2012 gesloten geweest.

Deze periode is mede benut om plannen te ontwikkelen voor een nieuwe toekomst van het museum. Dat zal allereerst zijn op de huidige locatie waar het museum in principe tot november 2018 kan blijven en tot die datum een symbolisch bedrag aan huur hoeft te betalen.

De energiekosten en een deel van de verzekeringskosten werden nog lang door de gemeente betaald.

Met ingang van 1 januari 2014 werd de gemeente Boarnsterhim opgeheven en in delen gevoegd bij vier buurgemeenten. Een groot deel, dat gelegen was ten noorden van het Prinses Margrietkanaal, waaronder het dorp Grou, werd bij de gemeente Leeuwarden gevoegd. Sindsdien wordt alleen een deel van de verzekeringskosten door de gemeente Leeuwarden vergoed.

Tegen deze achtergrond heeft het museumbestuur samen met het bestuur van de Freonen van het Museum zich bezonnen op de toekomst. Daarbij zijn zij ondersteund door twee onafhankelijke adviseurs, die op verzoek van de gemeente Boarnsterhim zijn benaderd om op persoonlijke titel met het bestuur en de Freonen mee te denken over die toekomst. Gedurende het gehele traject zijn zij begeleid door de consulente van Museumfederatie Fryslân, die veel waardevolle adviezen heeft gegeven.

Beide besturen en de adviseurs zijn van mening dat het museum ook in de nieuwe gemeentelijke situatie een belangrijke meerwaarde kan hebben als culturele- en ‘elk weer’ voorziening voor Grou, de regio en Fryslân als geheel. Dat vraagt wel enkele belangrijke accentverschuivingen, zowel in het beleid als in de organisatie en de bedrijfsvoering van het museum. Een van die accentverschuivingen was de naam.

Door het opheffen van de gemeente Boarnsterhim was de naam “De Trije Gritenijen” niet meer passend en als nieuwe naam is Museum “Hert fan Fryslân” vastgesteld.

In dit plan zijn deze accentverschuivingen uitgewerkt. Het bestuur onderkent dat realisatie van dit plan alleen lukt als intensief wordt samengewerkt met de gemeente, de provincie en andere groeperingen binnen en buiten Grou. Daarmee is en wordt ook intensief overlegd en op onderdelen al samengewerkt.

Het museum

Definitie

In de statuten wordt gesteld: “ De stichting stelt zich ten doel kunstvoorwerpen, maar vooral cultuurhistorische voorwerpen te verwerven, te beheren, te behouden, te onderzoeken, te presenteren en te documenteren en bekendheid te geven aan de materiële en immateriële getuigenissen van de mens en zijn omgeving, voor doeleinden van studie, educatie en genoegen. Het is een permanente instelling, toegankelijk voor publiek en staat ten dienste van de samenleving en haar ontwikkeling. Het is niet gericht op het behalen van winst. Het verricht alle handelingen die met het bovenstaande in ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.”

Het museum voldoet hierbij aan de definitie voor musea van de International Council Of Museums.

Doel

De stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door:

- Het volgen van de gedragslijn voor museale beroepsethiek
- Het periodiek opstellen van een beleidsplan
- Het periodiek opstellen van een collectieplan
- Het zich houden aan het reglement Museumregistratie.

Als werkgebied heeft het museum het gebied Midden Fryslân in ruime zin.

Missie

Museum “Hert fan Fryslân” wil een regionaal centrum zijn, dat zich richt op erfgoed dat karakteristiek is voor Fryslân. Daarbij gaat het om cultuur, cultuurhistorie, volksaard en fysieke verschijningsvormen, voor zover deze in Midden Fryslân voorkomen en ook een relatie hebben met de daarin gelegen dorpen. Daarom worden materiële en immateriële getuigenissen die hierop betrekking hebben verzameld, enerzijds om ze te behouden en anderzijds om ze op een eigentijdse wijze te presenteren, zowel aan de eigen inwoners van Midden-Fryslân, als aan bezoekers uit de rest van Fryslân en daarbuiten.

Museum “Hert fan Fryslân” wil een bijdrage leveren aan de educatie van vooral de jeugd in ons werkgebied om hun eigen leefomgeving beter te leren kennen en te beleven. Het wil een ‘elk weer voorziening’ zijn, waar mensen die Grou bezoeken een eerste beleving opdoen van wat kenmerkend is voor dit deel van Fryslân. Het wil midden in de Grouster samenleving staan, samenwerken met andere Grouster organisaties, bedrijven en verenigingen en aan mensen die zich door onze missie aangesproken voelen een zinvolle en aangename vrijetijdsbesteding bieden.

Deze missie geeft met kernwoorden als “regionaal, karakteristiek, Fries, relatie met Midden Fryslân, eigentijds, educatie, elk-weer-voorziening, eerste beleving en samenwerken” goed aan wat het museum wil zijn. Dit beleidsplan geeft sturing aan keuzes die gemaakt moeten worden in wat het museum wel en wat het niet in de collectie wil hebben en wil laten zien of beleven

Het kan zich, als klein museum, er praktisch gezien niet op richten om álles van het Friese erfgoed te (willen) behouden en het komt er in de praktijk op neer, dat alleen dát verzameld kan worden, dat ooit mogelijk gepresenteerd zal worden. Dus niet verzamelen en behouden om het verzamelen en behouden, maar alleen om het uiteindelijk ooit in enigerlei vorm te presenteren. Het museum kiest dus primair voor zijn presentatiefunctie: de behoud- en studie-functie is een afgeleide. De bescheiden bibliotheek blijft gehandhaafd voor gebruik ten behoeve van collectievorming, registratie, exposities en dergelijke..

Het in de missie vermelde “presenteren, zowel aan de eigen inwoners van Midden-Fryslân, als aan bezoekers uit de rest van Fryslân en daarbuiten” geeft aan dat in principe iedereen zich thuis moet voelen in het museum: jong en oud, man en vrouw, arm en rijk, inwoners en toeristen uit eigen regio en eigen dorp, maar ook daarbuiten.

Bovendien wordt expliciet ‘de jeugd’ genoemd als doelgroep voor educatie. In de PR, marketing en communicatie richt het museum zich op al deze doelgroepen. Echter, de financiële middelen zijn beperkt, dus bij betaalde PR zullen soms keuzes gemaakt moeten worden. Gezien het geheel vernieuwde profiel en de nieuwe inrichting van het museum ligt het in de rede dat deze zich eerst primair richten op potentiële bezoekers uit het eigen werkgebied: Fryslân en dan met name Midden-Fryslân. Dit om te zorgen voor een breed draagvlak voor het museum in de eigen regio. Dat geldt evenzeer voor de jeugd. Als dat fundament goed is gelegd kan over een paar jaar het accent mogelijk meer verlegd worden naar toeristen. Bovendien komen geïnteresseerde toeristen toch wel, omdat Grou aan slecht-weer-voorzieningen weinig te bieden heeft, de verwijzing in het dorp goed is en omdat het museum tevens Toeristisch Informatiepunt (TIP) is voor Grou en omstreken.

In de missie staat: “Voor Fryslân karakteristiek erfgoed, voor zover dat in Midden Fryslân voorkomt en een relatie heeft met de dorpen die daarin gelegen zijn.”

Voor de selectie van onderwerpen/thema’s waar het museum zich primair op richt, wordt allereerst gekeken naar wat van toepassing is voor Midden Fryslân:

- de 41 onderwerpen uit de Canon van de Friese Geschiedenis (Tresoar)

- de 40 programma-onderdelen uit het Bidbook Leeuwarden Culturele Hoofdstad 2018 (Lwd2018), waarbij Grou met name wordt genoemd als watersportcentrum (o.a. vanwege het Skûtsjesilen).

Tevens wordt de aandacht gericht op:

- attractiviteit voor inwoners en bezoekers van Grou.

Onderdelen daaruit die heel goed passen in de missie zijn vooral:

Ad 1. uit de 41 onderwerpen van de Canon van de Friese Geschiedenis (www.11en30.nu), de nummers:

nr. 4. Skippers en Keaplju, nr. 13. Wetter, nr. 22. Joast Hiddes Halbertsma, nr. 27. It Gouden Earizer (+ andere typisch Friese voorwerpen), nr. 28. Bûter, nr. 39. Industrialisatie en nr. 41. Fryske Taal en daarnaast, hoewel zij niet in het bidboek worden genoemd de drie broers van Joast Halbertsma, Eeltsje, Tjalling en Binnert die van groot belang waren voor de ontwikkeling van de Friese literatuur en als grondlegger van de Halbertsma’s Fabrieken voor Houtbewerking.

Ad 2. uit de 40 programmaonderdelen van het Bidbook (www.2018.nl):

Het Bidbook kent 3 clusters: 1. ‘Duurzaamheid van cultuur en natuur’,

2. Betere balans tussen Stad en Platteland,

3. Communicatie en communicatie over en weer tussen verschillende culturen en identiteiten.

Kansrijk voor het museum uit het 3^e cluster zijn de onderdelen: Lân fan Taal (Taal Lab) en Sports of Europe / Friese Sporten.

Daarbij zal, waar mogelijk gebruik gemaakt worden van subsidiemogelijkheden die er zijn c.q. komen voor kleine producties gericht op talentontwikkeling, cultuureducatie en ‘iepen mienskip’.

Criteria hierbij zijn o.a. :

1. de beleving die je als toerist/recreant meemaakt in cultuur en natuur,

2. Kansen bieden voor participatie in de samenleving van in het bijzonder kinderen, jongeren en mensen die op dat gebied barrières ervaren.

In 2015 zal een gedegen plan ontwikkeld worden om toe te werken naar 1 of 2 aansprekende activiteiten waarmee ingespeeld zal worden op Leeuwarden Culturele Hoofdstad in 2018. Hierbij

gaan de gedachten eerst uit naar de letterkundige en wetenschapper Joost Halbertsma (en zijn drie broers) en evt. Friese Sporten.

Ad 3. Behalve de exposities over Sint Piter en Kropholler dragen alle huidige vaste exposities bij aan de bovengenoemde accenten.

Ondanks het feit dat deze exposities niet bijdragen aan deze accenten, dragen ze wel bij aan de attractiviteit van het museum. Sint Piter vanwege het unieke karakter van dit kinderfeest en om aandacht te geven aan het raadhuis als voorbeeld van de kenmerkende stijl van architect A.J. Kropholler.

Waar Museum “Hert fan Fryslân” aan wil bijdragen is in de missie in feite omschreven met de kernwoorden: *“regionaal, karakteristiek, Fries, relatie met Midden Fryslân, eigentijds, educatie, elk weer voorziening, eerste beleving en samenwerken.”*

Het accent zal daarbij vooral liggen op de “beleving” van de doelgroepen waarop het museum zich richt. Die beleving wordt geboden in het museum, maar zal ook meer en meer buiten het museum gezocht worden, bv. door het aanbieden van routes of arrangementen met andere attracties. Het doel hiervan is enerzijds om het draagvlak voor het museum in de regio te versterken en anderzijds om als enige elk weer voorziening in Grou (buiten de horeca) bij te dragen aan de aantrekkelijkheid van Grou voor de eigen inwoners en bezoekers.

Om daadwerkelijk die betekenis te kunnen hebben heeft het museum zich ten doel gesteld dat het bezoekersaantal in de komende jaren geleidelijk groeit van ca. 1500 in 2014 tot 5000 in 2018. Tevens zal een bijdrage geleverd worden aan de educatie van m.n. de jeugd. Ook daarbij staat de “beleving” voorop.

Gebouw

Het museum is gehuisvest in Grou, in het souterrain van het oude raadhuis van de voormalige gemeente Idaerderadiel. De gemeenteraad nam in 1941 het besluit tot de bouw van het raadhuis. De architect Alexander Jacobus Kropholler kreeg de opdracht om het ontwerp van het gebouw te leveren. In 1942 kwam het gebouw gereed, dus in de tweede wereldoorlog. Dit was mogelijk omdat de Duitse bezetters toestemming gaven voor de bouw. Het raadhuis oogt middeleeuws, een effect dat Kropholler opzettelijk nastreefde. Hij bouwde in de traditie van de zgn. Delftse School, een stroming die in navolging van professor M.J. Granpré Molière van de Technische Hogeschool te Delft ontstond. Kenmerken van de Delftse School zijn: toepassen van “eerlijk” materiaal, zoals baksteen, ongeverfd hout, natuursteen en het laten zien van constructies als enorme scharnieren en hengsels aan deuren, zwaluwstaarten en pengatverbindingen in de meubels. Een gebouw, zowel exterieur als interieur, werd gezien als een geheel. Daarom ontwierp Kropholler niet alleen het gebouw, maar ook het meubilair, de lampen, de tapijten en zelfs de asbakken. De robuuste bakstenen muren en het iets geknikte zadeldak koos Kropholler omdat het voor Nederland zo “landseigen” was.

Collectie

Collectiebeleid

Uit de missie en de hoofdlijnen vloeit voort dat het museum zich in zijn collectie- en verzamelbeleid hoofdzakelijk richt op:

- Water: in brede zin, dus waterbeheersing, waterkwaliteit, water voor natuur, leven met water, watersport, waterrecreatie, scheepvaart, ijs, drinkwater, watertechnologie, skipkes, terpen en water in het landschap.
- Friese taal: de Halbertsma’s, Frysk Folksliet, Rimen en Teltsjes, Centsprenten, de verbinding met andere streken in Europa met een sterke eigen identiteit of taal (Joost Halbertsma).

- Friese objecten (met name daterend uit de Gouden Eeuw): o.a. de Gaastra-collectie (goud, zilver, porselein, textiel) en vergelijkbare gebruiks- en kunstvoorwerpen die kenmerkend zijn voor of gebruikt en gedragen zijn in Midden-Fryslân.
 - De cultuur en historie van het gebied, haar bewoners en haar dorpen: o.a. Sint Piter, schriftelijk- en beeld-materiaal en bedrijvigheid (scheepsbouw, zeilmakerij, visserij, hout, ijzer, zuivel)
 - Architect Kropholler: zijn bouwkundige ontwerpen evenals interieur en versieringen daarvan.
- Daarnaast richt het museum zich in de toekomst ook op andere typisch Friese objecten, getuigenissen en activiteiten, voorzover ze aan Midden Fryslân gerelateerd zijn, zoals:
- Activiteiten die aan Midden Fryslân gerelateerd zijn, als Friese sporten, spellen en tradities: met name skûtsjesilen, maar b.v. ook aaisykjen, keatsen, Frysk damjen, reedriden op de koarte baan, skipkesilen, piksjitten etc.
 - De Friese keuken c.q. streekgerechten.
 - Friese muzikale uitingen, koren en andere podiumkunsten.

Er wordt naar gestreefd goederen te verwerven of aan te kopen die aansluiten bij de missie van het museum.

Er is te weinig ruimte in depot voor nieuwe aanwinsten. In het collectieplan, dat gebaseerd is op de missie, wordt aangegeven welke aanwinsten van belang zijn voor museum "Hert fan Fryslân". Totdat het collectieplan van kracht is, wordt hierop geanticipeerd in overeenstemming met de missie. Door de minimale ruimte die de jaarlijkse exploitatie biedt is het museum met betrekking tot aankopen aangewezen op de steun van de Vereniging Freonen fan it Museum "Hert fan Fryslân" of andere subsidieverleners.

Het afstotingsbeleid zal gericht zijn op die objecten van de huidige collectie, die niet in het hierboven geformuleerde collectie- en verzamelbeleid passen. Ten aanzien van het afstoten van objecten wordt de Leidraad voor Afstoting van Museale Objecten (LAMO) gevolgd. Hiervoor wordt een afstotingsprocedure opgesteld die geënt is op de museale situatie van Museum "Hert fan Fryslân".

Beschrijving:

Oorsprong van de collectie.

Een schenking van mevrouw Atje Gaastra in 1949, bestaande uit een collectie gouden, zilveren, koperen en porseleinen voorwerpen, prenten en textiel, was de aanleiding voor het gemeentebestuur van Idaarderadeel om in 1956 over te gaan tot het oprichten van een gemeentemuseum.

De collectie is in de loop der jaren uitgebreid met een groot aantal voorwerpen die in het algemeen een relatie hebben met de cultuur van Midden Fryslân zowel in het heden als in het verleden.

De collectie bestaat uit voorwerpen die eigendom zijn van het museum of die in langdurig bruikleen zijn gegeven door o.a. de gemeente Boarnsterhim, de Halbertsmastichting, het Frysk Letterkundich Museum Tresoar, het Fries Museum en particulieren. Het eigen bezit is veelal verkregen door legaat of schenking, zelden door aankoop.

De kerncollectie is dat deel van de collectie dat gezichtsbepalend is voor museum "Hert fan Fryslân". Het zijn de objecten van het museum die volledig passen binnen de missie en de doelstellingen.

De kerncollectie is opgebouwd uit een aantal deelcollecties. Deze deelcollecties zijn ieder voor zich een groep voorwerpen die binnen de collectie een logische eenheid vormen. Het geheel wordt hierdoor overzichtelijker en er ontstaat meer inzicht in het verzamelbeleid en het bruikleenverkeer.

Collectieregistratie:

Het collectieregistratiesysteem vormt de basis van het collectieplan.

Een museum moet weten wat men in huis heeft om een collectieplan te kunnen maken. Als dit in orde is kan men een samenhangend collectiebeleid ontwikkelen voor de toekomst.

Van het museum “De Trije Gritenijen” heeft de Museumfederatie Fryslân in 2004 de deelcollecties beschreven in het kader van het Musip-project en vermeld hoeveel objecten per categorie zich in het museum bevinden.

Atje Gaastra- collectie	498 objecten	
Gebroeders Halbertsma	208 objecten	
Textiel	557 objecten	
Binnert Halbertsma	36 objecten	
Centsprenten	259 objecten	
Stenen	161 objecten	
Kropholler	60 objecten	
Overige cultuurhistorisch	2036 objecten	
Nog niet gerubriceerd	± 300 objecten	(wel geregistreerd)

De objecten zijn in het oude systeem genummerd en op kaart beschreven. Een groot deel van de collectie is gefotografeerd.

Er is een register waarin inkomende objecten worden omschreven en er is een register waarin alle uitgeleende voorwerpen worden genoteerd.

Er werd toen al gewerkt met het Adlib registratiesysteem. Museum “Hert fan Fryslân” gaat verder met dit registratiesysteem en probeert dit verder te ontwikkelen door uitbreiding van menskracht voor invoering en bijhouden van het systeem en de kennis van het systeem te verbeteren. Hierbij wordt de steun ondervonden van de Museumfederatie Fryslân. Drie medewerkers hebben inmiddels de Adlib basis cursus gevolgd. Het systeem heeft een update gehad en het wordt extra beveiligd door een externe harde schijf.

Het systeem wordt geactualiseerd door de Adlib medewerkers. Zij bewaken de voortgang en rapporteren de voortgang aan het bestuur. Bestaande foto's van objecten worden gedigitaliseerd en voor het digitaliseren van de gehele collectie wordt een plan opgezet. Hierbij zal rekening gehouden worden met de kwaliteit van de opnames in verband met toekomstige publicatie op internet. Uiteindelijk zal per deelcollectie worden aangegeven welke documentatie voorhanden is met betrekking tot afbeelding en beschrijving van het object.

Behoud en beheer

Het streven is er op gericht dat tenminste twee vrijwilligers gecertificeerd zijn voor behoud en beheer en dat de overigen, die zich daar mee bezig houden, kennis van zaken hebben.

Passieve conservering

Toestand gebouw.

De toestand van het gebouw is redelijk maar niet optimaal. De noordmuur slaat door. Deze muur is voorzien van een voorzetwand, waardoor een belangrijke verbetering is opgetreden.

Kwaliteit binnenklimaat.

Temperatuur en luchtvochtigheid worden regelmatig gemeten en bevinden zich redelijk binnen de vereiste grenzen. De luchtvochtigheid wordt permanent geregistreerd door een thermohygrograaf. Het museum is sinds enkele jaren voorzien van een centrale verwarmingsinstallatie, die los staat van rest van het gebouw. De temperatuur kan nu onafhankelijk van de andere delen van het raadhuis geregeld worden. De radiatoren zijn voorzien van thermostaatkranen, waarmee per ruimte de temperatuur geregeld kan worden. Hiermee kan in de wintermaanden een tamelijk constante temperatuur gehandhaafd worden.

Ventilatioeroosters zijn aangebracht in diverse deuren van depots.

Lichtbeheersing

Bij de inrichting van het museum is de lichtintensiteit in de expositieruimten gemeten en waar nodig aangepast aan aard en consistentie van de geëxposeerde objecten. Voor de (semi)permanent geëxposeerde objecten is een logboek gemaakt.

In de ruimte voor wisselexpositie is LEDverlichting aangebracht, waarvan, afhankelijk van de geëxposeerde objecten, de sterkte geregeld kan worden.

Het streven is om alle ruimten, waar objecten geëxposeerd worden, te voorzien van LEDverlichting. Het tijdstip waarop dit uitgevoerd wordt is afhankelijk van het moment waarop duidelijkheid bestaat over de kwaliteit van verschillende fabricaten, de eigen financieringsmogelijkheden en de te verkrijgen subsidies.

De ramen in de vertrekken waarin exposities worden ingericht zijn voorzien van UV-werende folie.

Depot.

Het museum heeft bij de renovatie depotruimte af moeten staan aan het notariaat. Er zijn nu in het museum nog vijf ruimten voor het opslaan van niet tentoongestelde objecten. De depots voldoen aan de eisen van luchtvochtigheid, temperatuur en lichtintensiteit.

Er is nu, nog meer dan voorheen, behoefte aan opslagmogelijkheid voor o.a. expositiemateriaal zoals vitrines, tafels enz.

Onderhoud ruimten.

Vrijwilligers onderhouden de ruimten.

Controle.

Bij binnenkomst worden objecten gecontroleerd op conditie, schimmels, houtworm e.d. en zo nodig buiten het museum, bewaard en behandeld.

Bruiklenen.

T.a.v. bruiklenen zijn er voldoende richtlijnen ook voor het transport.

Actieve conservering en restauratie.

Conservering is het geheel van maatregelen dat er op gericht is de toestand van het voorwerp te consolideren, verval tegen te gaan of te verhinderen.

Voor eenvoudige actieve conservering is onvoldoende kennis en tijd en zijn onvoldoende mogelijkheden aanwezig,

Beveiliging.

Brandbeveiliging

Het museum is voorzien van een brand meldinstallatie.

In het museum is brandblusapparatuur, zoals voorgeschreven door de verzekering.

Maatregelen tegen diefstal en inbraak.

Alle ramen en deuren zijn voorzien van inbraakbeveiliging. Het museum heeft een inbraakalarminstallatie en een stil alarm te bedienen in geval van nood.

De installaties zijn aangesloten op een alarmcentrale

Installaties en apparatuur zijn aangelegd door een BORG-erkend beveiligingsbedrijf en worden daar ieder jaar door gecontroleerd en onderhouden. Van controles, onderhoud en andere bijzonderheden wordt aantekening gemaakt in een logboek.

Twee vrijwilligers hebben de cursus veiligheid, gegeven door de Museum Federatie Fryslân, gevolgd. Het streven is dit aantal op peil te houden.

Er is een Veiligheids- en ontruimingsplan. De vrijwilligers worden jaarlijks geïnstrueerd.

Publieksbeleid

Algemeen

Bereikbaarheid.

Grou is zowel over de weg (auto, trein, bus) als over het water (rondvaartboten, recreatie) goed bereikbaar.

De bewegwijzering naar het museum vanuit het centrum en vanaf het Pikmeer is verbeterd en goed te noemen. Vanaf de invalsweg is het museum aangegeven door ANWB borden.

Toegankelijkheid.

Het museum is goed toegankelijk voor lichamelijk gehandicapten. Door het Nederlands revalidatiefonds is het museum in 1990 rolstoelvriendelijk verklaard.

Voorzieningen voor het publiek.

Garderobe, aparte voorzieningen voor kinderen, toilet, verkooppunt en een informatiebalie. In het museum is een Toeristisch Informatie Punt gevestigd dat door het museum wordt verzorgd.

Openstelling.

Het museum is geopend op woensdag tot en met zondag van 13.30 tot 17.00 uur. Op de website worden nadere bijzonderheden over de openingstijden aangegeven.

Daarnaast is het museum voor groepen geopend op afspraak.

De presentatie van de collectie.

De vaste presentaties vertellen een verhaal over de onderwerpen: Wetter (water) met de skipkes, De Halbertsma's (schrijvers en industrie), Pronkjen (presentatie van de rijkdom in de Gouden Eeuw en de 19^e eeuw), Sint Piter en Architect Kropholler. De exposities zijn met professionele hulp ingericht.

De informatie in de zalen wordt gegeven op tekstbordjes in het Fries en Nederlands. Wanneer dit door de bezoekers gewenst wordt geven de medewerkers een mondelinge toelichting.

Het tentoongestelde wordt ondersteund en aangevuld met audiovisuele presentaties.

Presentatie van tijdelijke tentoonstellingen.

In het museum is ruimte beschikbaar voor wisselende exposities.

De tentoonstellingen kunnen zowel uit de eigen collectie als met bruiklenen tot stand komen. De onderwerpen sluiten aan bij de missie van het museum, ondersteunen deze en vullen haar aan.

De werkzaamheden hiervoor worden door vrijwilligers verricht, die samen de werkgroep inrichting tentoonstelling vormen. Hierbij kan van professionele hulp gebruik gemaakt worden.

Jaarlijks wordt een programma opgesteld voor de tijdelijke exposities, educatieve projecten en andere activiteiten en in de begroting wordt daar een budget voor opgenomen.

Publiek.

De individuele bezoekers komen grotendeels uit de directe omgeving, voor het overige zijn het inwoners van de provincie Fryslân en recreanten zowel uit binnen- als buitenland.

Soms zijn mensen op een bepaalde tentoonstelling opmerkelijk gemaakt en komen daardoor naar het museum, ook al wonen zij niet in de directe omgeving.

In schoolverband (basisonderwijs en voortgezet onderwijs) komen groepen jongeren.

Door arrangementen met diverse horecabedrijven wordt het bezoek gestimuleerd.

In recreatieve uitstapjes van verenigingen e.d. wordt soms ook het museum betrokken.

Er worden dorpswandelingen aangeboden onder leiding van gidsen, al dan niet gecombineerd met een bezoek aan het museum. Voor het zelfredzame publiek zijn er boekjes verkrijgbaar voor het maken van een wandeling door Grou. Ook is er een route waarbij de aandacht wordt gevestigd op de bijzonderheden van het voormalige raadhuis, waarin het museum is gevestigd. Voor groepen zijn er rondleidingen in het Raadhuis.

Publieksbegeleiding.

Baliemedewerkers geven desgewenst een toelichting op het gepresenteerde. Op verzoek worden rondleidingen verzorgd.

Bij verschillende tentoonstellingen worden informatieve folders gemaakt.

Educatie

Voor de groepen 7 en 8 van de basisschool is er, gekoppeld aan de Halbertsma-expositie, het permanente educatieproject "Lytse Eeltsje".

Daarnaast worden er voor basis- en voortgezet onderwijs, afhankelijk van de tentoonstellingen, lesbrieven en educatieve programma's gemaakt in samenwerking met de leerkrachten.

Rondleidingen voor groepen worden door deskundige vrijwilligers verzorgd.

Knelpunt bij groepsbezoek is de beperkte ruimte.

Kinderactiviteiten

Naast het permanente project "Lytse Eeltsje" worden activiteiten voor kinderen in en rond de schoolvakanties georganiseerd. Soms zijn dat incidentele projecten en soms sluiten ze aan bij activiteiten in groter verband, als Kunstkade, Oktobermaand-Kindermaand, Help Pake en Beppe de vakantie door, etc.

Organisatie

Interne organisatie

De stichting Museum "Hert fan Fryslân" heeft een bestuur en wordt bijgestaan door ±30 vrijwilligers. Voor diverse onderdelen zijn werkgroepen geformeerd.

In 2015 worden nieuwe Statuten en een Huishoudelijk Reglement vastgesteld.

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41001101.

In het Huishoudelijk Reglement zijn vastgelegd:

De taken van de werkgroepen en hun onderlinge samenhang;

De taken van bestuursleden en werkgroepleden en overige vrijwilligers.

Jaarlijks stelt het bestuur een planning vast van activiteiten. Wanneer dit noodzakelijk is kan het bestuur van deze planning afwijken.

Het museum is verzekerd tegen Wettelijke Aansprakelijkheid.

Bezoekers en de medewerkers, ook vrijwilligers zijn verzekerd door middel van een Collectieve Ongevallenverzekering.

De objecten, zowel in eigendom als in bruikleen, zijn verzekerd.

Eveneens zijn objecten verzekerd tijdens transport en verblijf.

Archiefstukken worden door het museum niet uitgeleend maar kunnen desgewenst op kosten van de aanvrager gekopieerd worden.

Externe organisatie

Museum "Hert fan Fryslân" is aangesloten bij de Museum Federatie Fryslân en ondervindt daar veel steun van op velerlei gebied, in het bijzonder bedrijfsvoering, de collectietaken behoud en beheer, publiekstaken en informatiebeheer. Het museum maakt deel uit van de Federaasje fan Musea yn Midden Fryslân.

Het museum werkt nauw samen met de Feriening fan Freonen fan Museum "Hert fan Fryslân" en wordt daar door ondersteund.

Personeel/vrijwilligers

De werkzaamheden ten behoeve van het museum worden verricht door vrijwilligers. In speciale gevallen wordt een beroep gedaan op professionele krachten.

Financiën

In de loop der jaren heeft de gemeente Boarnsterhim de subsidie afgebouwd. Het museum is daarmee in zijn mogelijkheden beperkt.

Van de gemeente Leeuwarden wordt slechts een bijdrage in de kosten van verzekering van museale objecten ontvangen. De gemeente kent geen subsidieregeling voor kleine musea.

De Feriening fan Freonen fan Museum “Hert fan Fryslân” ondersteunt het museum royaal met een jaarlijkse bijdrage en heeft, in afwachting van de subsidies van derden, de voorfinanciering verzorgd van de renovatie en daar ook een substantieel aandeel in bijgedragen. Verder verleent ze financiële steun bij aankopen, restauraties en andere incidentele uitgaven.

Promotiebeleid

Het promotiebeleid is er op gericht om:

- het bezoekersaantal te verhogen tot 5000 personen in 2018.

Door intensivering van de PR, het aanbieden van aantrekkelijke exposities en evenementen voor zowel volwassenen als jeugd en het aanbieden van meer educatieve projecten proberen het aantal bezoekers te vergroten.

- aantoonbaar opgenomen te zijn in de promotieplannen van overheden en andere organisaties

- te fungeren als kenniscentrum van de historie van Midden Fryslân.

De werkgroep Public Relations spant zich in om meer bekendheid te geven aan Museum “Hert fan Fryslân” en haar activiteiten. Ze maakt daarbij gebruik van de moderne media als de eigen website, facebook en twitter. Daarnaast door uitgave en verspreiding van folders, affiches, het plaatsen van advertenties en het onderhouden van contacten met VVV, regionale nieuws- en advertentiebladen, radio en televisie.

Zij doet dit:

- door een actuele en voldoende informatieve website in de lucht te houden.

- de mogelijkheden en de effecten te onderzoeken van een E-mailnieuwsbrief. Hierdoor laat het museum regelmatig zien dat het bestaat. Dit zal het bezoekersaantal verhogen. Het aantal laat zich moeilijk schatten. Een nieuwsbrief bereikt vooral eerdere bezoekers, maar heeft ook een uitstralend effect naar de omgeving van de ontvanger.

- persberichten worden bij iedere bijzondere activiteit verspreid. Vooral de invloed van zgn. Free-publicity moet niet worden onderschat.

- flyers van Museum “Hert fan Fryslân” moeten in een brede regio rond Midden Fryslân in alle relevante folderpunten liggen.

- de social media als Twitter en Facebook worden benut. De effecten hiervan worden nauwkeurig gevolgd om te kunnen beoordelen in hoeverre ze een bijdrage leveren op het bezoekersaantal.

- op relevante recreatieve en museale sites behoort een link naar Museum “Hert fan Fryslân” te staan.

- door het maken van actieve promotie op de Keunstmerk Ljouwert en bij andere gelegenheden.

Toekomst

- De herinrichting van het museum afronden, zoals Herinrichten Skipkeseal, ombouw van gloeilamp- en TL-verlichting door LED-verlichting.

- Waarborgen van de huisvesting. Onderzocht moet worden of het huurcontract dat in 2018 afloopt, verlengd kan worden tegen een huur die voor het museum acceptabel is.

Is dit niet het geval dan zal naar een andere geschikte locatie gezocht moeten worden.

- Uitbreiden bezoekersaantal van ca 800 in 2011 en 1500 in 2014 naar 5000 personen in 2018.

- Samenwerking met andere musea.

- Vastleggen van het collectiebeleid door het opstellen en invoeren van een collectieplan en vaststellen van procedures voor registratie, restauratie, conservering en afstoting.

- Afronden van de procedure tot handhaving van de status van Geregistreerd Museum.

Vastgesteld in de bestuursvergadering van 2 april 2015

J. Visser-Poppinga,

Voorzitter.

T. Kuipers,

Secretaris.